

סבתא חיה מתה / מיכה שטראוס

דברים בהלוויה

משפט אלמותי שנחרט בקולקטיב הישראלי, ומאז שנוסד ידעתי בליבי שיום אחד אומר אותו.

אבל אימא שלי, חיה, הייתה חיה אמיתית. היא הייתה אישה נדירה שבאמת חיה את חייה ולכן אחגוג היום את חייה ולא רק את מותה.

כולם יודעים שאימא שלהם היא הכי טובה, אבל אימא שלי באמת הייתה הכי טובה.

לפני ארבעה חודשים בערך, יום אחד בשיחת טלפון היא אמרה לי: "מאיפה באת אתה? מאין הגעת לפה? אני באמת לא יודעת... היית תינוק מואר לגמרי ובאת לפה לעשות משהו טוב... לי היה הכבוד להיות האימא שלך" כשהייתי בן 9 אמרתי לאימא שלי שאני נודר נדר להיות נזיר ולעולם לא לקחת אישה. אימא שלי לא התרגשה ושאלה למה? אחרי שנתתי הסבר מעמיק ונוקב היא הסתכלה עלי בעיניים טובות ואמרה "אוקי. נראה מה יקרה".

כשהייתי בשנות העשרה שלי שברתי את היד. זה היה בדיוק ביום שאחי עמרי שבר את הברך שלו, וכשאימא חזרה עם עמרי מבית החולים כשהוא מגובס, היא מצאה אותי בבית עם יד שבורה, ומיד, בלי להתבלבל הופ! בחזרה לבית חולים כרמל. האח בחדר הגבס מסתכל עליה ושואל: "תגידי משהו גברת, לא היית פה קודם עם ילד אחר?", "כן" היא ענתה לו עם חיוך שובב ומשיכת כתפיים: "בנים. מה לעשות?". כשהייתי במוסד, אימא שלי נסעה לרוסיה להיות "מרגלת" עם גילה דיין, כי הציעו לה לנסוע עם דרכון מזויף בחסות הממשלה, ולמצוא יהודים ולשדל אותם לעלות לישראל. כשאימא שלי הייתה בת 50, היא החליטה לעשות רישיון לאוטובוס...

כשהייתי בכיתה י"ב, אימא שלי לקחה אותי לאמריקה לחתונה של בן אחותה. במטוס, לקחתי לה רגע את הדרכון האמריקאי שלה, ואז פתאום גיליתי שהיא טסה עם הדרכון המזויף שלה מחוויית הרוסיה שלה - והראיתי לה. היא הפכה לבנה כמו סיד ונלחצה טילים, שהם יחזירו אותה לישראל ואני אתקע באמריקה לבד. הרגעתי אותה ואמרתי לה: "אימא, כשמגיעים לשער הדרכונים, תחזיקי אותו פתוח, ככה עם התמונה שלך, ואל תיתני אותו, רק תראי אותו ככה, פתוח. היא הייתה לחוצה ומפוזרת אבל עקבה אחרי ההוראות ונחלצנו מהאירוע הזה בשלום.

כשהגענו למסיבת אחרי החתונה, ניגשה אלי אישה בעיניים המומות ושאהגה: "Aileen! I can't believe it's you! You haven't changed!" בעלבון מסוים הצבעתי על אימא שלי שעמדה בצד ואמרתי לה: "Aileen is my mom" כאשר עלינו על המטוס בחזרה, ישבתי ליד החלון עם הפרצוף בוהה החוצה. כשהדיילת הגיעה היא שאלה: "and what would you like to drink mam?" הסתובבתי בעוד אימא שלי אומרת לה: "that is not ..." a mam that is my son

כשהייתי בן 21, וגרתי באחד המקומות המסוכנים ביותר במנהטן ניו יורק, אימא שלי באה לבקר אותי, רק כדי לראות איפה אני גר ואם אני בסדר. כל אימא אחרת הייתה אורזת את הבן שלה מיד, תופסת אותו באוזן ולוקחת אותו למקום אחר, אבל לא אימא שלי... היא ראתה, בדקה, שמעה יריות ברחוב מתחת ואמרה לי: "תשמור על עצמך" וחזרה הביתה.

כשהייתי בן 23 בערך, אימא שלי החליטה שהיא ואבא בוסו מנסים לעשן קנאביס... מצאתי את עצמי עושה להם הרצאה ביום שבת בבוקר מה זה קנאביס, ואז פתאום מצאתי את עצמי נעול בשירותים עם ההורים שלי מתחבאים ומעשנים ג'וינט.

כשאימא שלי הייתה בת 77, היא החליטה שהיא שוב רוצה לעשן וביקשה שאתארגן עבורה. מיד נענית, כי היא האימא הכי קול בעולם... מצאנו את עצמנו יושבים על המרפסת שלנו בערב, עם רובה אוויר, שהיא ביקשה לירות בו בפחית קולה - עם ג'וינט בפה. הכי "רד נקית" שיש... יש כמובן תמונות להוכיח.

לפני שבוע, ביום ההולדת וגם יום קבורתו של ליאור בנה, משהו החליק לה והיא התחילה לאבד קצת את האחיזה במציאות. היא התחילה לראות דברים שלא היו סביבה, לחשוב שחלומות שלה קרו באמת, היא הבינה שהיא מאבדת את זה.

היא אמרה לי ביום שלישי: "אני הולכת. זה הסוף. אני מרגישה חצי פה וחצי שם... לא בדיוק יכולה להסביר" שאלתי אותה: "את בטוחה?" "כן" היא אמרה.

אמרתי לה: "אימא, אם כך תמשיכי לך הלאה, אל תישארי פה ובבקשה בבקשה, מה שלא יהיה, don't hunt me... היא חייכה חיוך שובב ועשתה לי מהכיסא שלה "וואא הוואו" עם עיניים פתוחות לרווחה... אמרתי לה: "אימא, פה רק החיים נשארים. למתים יש זכות להמשיך הלאה למקומות הרבה יותר מעניינים. בבקשה אל תישארי פה."

"אוקי" היא אמרה לי בחיוך. "תתגעגע אלי?" "ברור" אמרתי לה ונתתי לה חיבוק.

אתמול בבוקר, אחרי המקלחת שלה, היא אמרה: "זהו. אני לא נשארת פה. ככה אי אפשר לחיות יותר". אחרי שעה היא כבר הייתה במיטה שלה. כשבאנו לבקר אותה - היא כבר לא הייתה בהכרה. אפילו לא 24 שעות מהרגע שהיא החליטה שהיא הולכת, היא הלכה.

כולם יודעים שאימא שלהם היא הכי טובה, אבל לי... לי הייתה באמת את האימא הכי טובה. ועכשיו היא איננה.

